

πάνε, χαθήκαν. Χάθηκε και η Πορτογαλλία,
 κ' η Βραζιλία απ' τὸν καιρὸ Φιλίππου τοῦ τεταίτου,
 ἀνυπεράσπιστη. Καὶ τί νὰ πρωτοθυμηθοῦμε ;
 Οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ μοιράζονται τὴ χώρα,
 ἡ Ρώμη σὰς ἐξαπατᾷ καὶ ἡ Γαλλία τώρα
 προσμένει τὴν περίστασι νὰ σὰς ριχθῇ. Ἡ Αὐστρία
 στήνει καρτέρι γύρω σας. Κι' ὁ Βαναρὸς Ἰνφάντης
 ψυχομαχάει, τὸ ξέρετε. Τί γιατρεία θὰ βροῦμε ;
 Τὸ Κράτος εἶναι ἀνίκανο, φτωχὸ ἀπὸ στρατιῶτες
 καὶ χρήματα. Στὴ θάλασσα, ποῦ τοῦ Θεοῦ ἡ ὁργὴ
 τὴ συνταράζει, χάσαμε τριακόσια πλοῖα, χῶρια
 ἀπ' τὶς γαλέρες. Κ' ἔχετε τὸ θάρος ! Γιὰ σκεφθῆτε.
 Σὲ εἴκοσι χρόνια, Κύριοι — σωστὰ λογαριασιμένα —
 ὁ ἄμοιρός μας ὁ λαὸς, φτωχός, γονατισμένος
 ἀπὸ τοὺς φόρους τοὺς βαρεῖς, γιὰ σὰς, γιὰ τὶς χαρὲς σας
 καὶ γιὰ τὶς παλλακίδες σας, ἴδρωσεν ὡς τὰ τώρα
 τρακόσια ἑκατομμύρια χρυσάφι. Δὲ σὰς φτάνουν
 αὐτὰ κι' ἀκόμα θέλετε ; Ἀκόμα, ὦ ἄρχοντές μου ;
 Ἀλήθεια, ντρέπουναι γιὰ σὰς. Βόθρο τὴν Ἰσπανία
 τὴν κάνετε, ποῦ ἀδειάζουνε τὶς βρῶμες τοὺς τὰ ἔθνη.
 Λιπὲς στοὺς δρόμους τρέχουνε. « Βοήθεια ! » ὁλοῦθε
 κραῖζον

τὶς νύχτες. Χτὲς μὲ κλέψινε τὸν ἴδιο ἐμένα, δίπλα
 σ' ἓνα γεφύρι. Κ' ἡ μισὴ Μαδρίτη κλέβει τώρα
 τὴν ἄλλην. Ὅλοι οἱ δικαστὲς ἀγορασμένοι ! Ὅλοι
 οἱ στρατιῶτες ἀπλήρωτοι, οἱ νικητὲς τοῦ κόσμου !
 Ποῦ εἶν' ὁ Στρατὸς, ὁ ἔνδοξος Στρατὸς τῆς Ἰσπανίας ;
 Ἐξῆι χιλιάδες ὅλοι τους, ξυπόλυτοι, ζητιάνοι,
 βουνίσιοι, Ἑβραῖοι, μαζέματα, ντυμένοι στὰ κουρέλια
 Ἀλλοίμονο ! Κ' ἡ χωριατιά τοῦ Βασιλιᾶ τὸ ἀμάξι
 καθὼς περνᾷ, τὸ προβοδᾷ με τὰ βρωμολογὰ της !
 Κι' αὐτὸς, στὸ πένθος τὸ βαρὺ, στὴ θλίψη βουτηγμένος,
 μονάχος στὸ παλάτι του, μαζὶ μὲ τοὺς νεκρούς του,
 σκύβει τὸ μέτωπο βροῦ, κάω ἀπ' τὰ συντρίμια
 τῆς Αὐτοκρατορίας του. Ἡ φτέρνα τῆς Εὐρώπης
 τσαλαπατεῖ τὴ χώρα μας, ποῦ εἶταν λαμπρὴ ὡς τώρα
 πορφύρα καὶ κατάντησε σὰν ταπεινὸ κουρέλι

— Σὰρλ-Κέν, μέσα στὸ μνήμα σου, μεγάλη Αὐτοκράτωρ
 Τί περιμένεις στῆς ντροπῆς τὰ μαῦρα τοῦτα χρόνια ;
 Σήκω καὶ κοίτα γύρω σου ! Οἱ τιποτένιοι τώρα
 βάζουνε κάτω τοὺς καλοὺς κ' ἡ Αὐτοκρατορία,
 ποῦ τὴν τρομάρα ἔσπερνε παντοῦ, γέρνει στὸ χῶμα.
 Ὡ Σὰρλ-Κέν, τὸ χέρι σου τὸ δυνατό ποῦ εἶναι ;
 Ἢ Ἰσπανία χάνεται, ἡ Ἰσπανία σβύνει !
 Κοιμᾶσαι ἀκόμη γίγαντα ; Τὸ σκῆπτρο σου πουλιέται
 δρόμι μὲ δρόμι κι' ὁ Ἀετὸς ὁ Αὐτοκρατορικός σου,
 ὁποῦ τὸν κόσμον σκέπαζε μὲ κεραυνοὺς καὶ φλόγες,
 τώρα φτωχὸ πουλευρικό, τὸν μιάθησαν καὶ βράζει
 στὴν ἀτιμὴ τους χύτρα.

Β. ΟΥΓΚΩ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΓΡΟΥΣΟΥΖΙΑ (*)

Τ' ἀποχαιρετίσματα βάσταξαν ὡς τὰ μεσάνυχτα,
 ἐρροσύφηξαν ἀκόμα κανένα τόννο κρασί ὁ καθένας, καὶ
 ἔτσι ὅταν πῆ ἐπήγαγιναν νὰ μποῦν στὸ καῖκι, εἶταν
 καὶ οἱ δυὸ σταφίδα ἀπ' τὸ μεθύσι.

— Τὸ ἓνα ἄλλο ἓνα, ἐμιουρμούριζε ὁ ἔμπορος σκαμ-
 παλεδάροντας σὰν βάρκα σὲ φουρτούνᾳ.

— Γρουσουζιά. Νὰ διῆς σοῦ λέω πὼς θάναί γρου-
 σουζιά, ἐκοπάνιζε ἕλη τὴν ὥρα ὁ Τσαλίκας.

Τὸ καῖκι μὲ τὰ παννινὰ ἀπλωμένα κ' ἔτοιμο, ἐμοι-
 ζε μὲ πελώριο θαλασσοπούλι, ποῦ ἐκείνη τὴ στιγμή
 μόλις, εἶχε σταθῇ ἐκεῖδ' αὖτὴν κοιμισμένη θάλασσα
 κ' εἶχε ἀκόμα τ'ς φτερουγες ἀνοιχτές.

Ἐφώνηξαν τὸ μοῦτσο τὸ Νικολό, καὶ τοὺς πῆρε
 μέσα μὲ τὴ βάρκα.

Ὁ Τσαλίκας ἔπιασε τὴν κουπαστὴ κι' ἀνέδωκε μό-
 νος του, ἡ θάλασσα κ' ἡ μυροδιὰ τοῦ κατραμιοῦ τὸν
 συνέφερε, τὸν ἔμπορα ἕμω; τὸν σύρανε σὰν τσουδά-
 λι, καὶ τὸν ρήξανε στὴν τρύπα τῆς πρύμνης, ποῦ τὴ
 ἔλενε στὰ μικροκάϊκα κάμαρα !

— Βίρα παιδιά, ἐφώνηξε ὁ καπετάνιος, ρήχον-
 τας καὶ τὸ φέσι τοῦ στήν κάμαρα, καὶ πιάνοντας μὲ
 τὴ ζώνη τὴν κόφρα τῆς βράκας.

Ὁ μοῦτσος μαζὶ μὲ τὸ ναῦτι, τὸ Σκανναζῆ, ἔνα
 βλαστημάρη γέρο, ἄρχισαν μὲ τὰ χέρια νὰ τραβοῦν
 τὴν καδένα τῆς ἀγκουρας. Ὁ Τσαλίκας ἐπῆρε στὸ
 χέρι τὴ σκόττα, καὶ τίρα—μόλα ἀρχίσανε βόλτες γιὰ
 νὰ ξεμπουκάρουν ἀπ' τὸ λιμάνι.

Ἡ νύχτα εἶταν ἀρκετὰ σκοτεινὴ, εἶχε γύρει τὸ φεγ-
 γάρι καὶ στὸ μεγάλο κόλπο τοῦ λιμανιοῦ δὲ φαινόνταν
 καμμιά ἄλλη ζωή. Στὸ βάθος μόλις ἀσπρίζανε κά-
 τι σπιτάκια χωρὶς κανένα φῶς.

Κάπου καὶ ποῦ, κανένα καρχαρόσκυλο, ἀπ' τὰ ραγ-
 μένα καῖκια ἐγαύγιζε, καὶ ἀπαντοῦσε βραχνὰ—βραχνὰ
 ὁ Λύκος τοῦ Τσαλίκᾳ, ποῦ εἶχε σκαρφλώσει στὴν
 πλώρη κ' εἶχε κρεμασμένα ἔξω ἀπ' τὴν κουπαστὴ τὰ
 μπροστινὰ του πόδια.

Εἶχαν φτάσει πῆς στὸ στόμα τοῦ λιμανιοῦ, μὲ
 βόλτα ἀκόμα καὶ θὰ ξεμπουκάρανε. Τὸ ἀεράκι ἐσου-
 ρωνε, σφυρίζοντας ἀπ' τὰ τριγύρω βουνά, καὶ τὸ καῖ-
 κι μὲ γοργάδα ἔκοβε τὶς βόλτες του. Τὴ στιγμή ἐκεῖ-
 νη ἔμπαινε στὸ λιμάνι μὲ ἀτμοτελωνίδα. Μόλις τὴν
 εἶδε ὁ μοῦτσος ποῦ εἶχε τὸ νού του στὸ φλῶκκο, φώ-
 ναξε ἀπ' τὴν πλώρη :

— Ὅρτσα καπετάνιο, ἔλο ὅρτσα, θὰ πέσουμε ἀ-
 πάνου στὸ κηράδι.

(*) Ἢ ἀρχὴ τοῦ στὸ περασμένο φύλλο.

— Ποῦ τὸ θωρεῖς μωρὲ τὸ καρδίη; εἶπε ἐκεῖνος μεθησμένος ἀκόμα, στὸν ὕπνο σου γιὰ Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελειώσει κ' ἓνας βρόντος δυνατὸς ἀκούστηκε, τὸ καΐκι τραντάχτηκε καὶ ὁ Τσαλίκας ποῦ εἶταν ξένοιαστος στὸ τιμόνι, βρέθηκε στὴ θάλασσα. Ὁ «Ἀντρίνικος» εἶχε τρακάρει τὴν ἀτμοτελωνίδα στὸ στρίψιμο—μάσκα μὲ μάσκα—καὶ ὅσο νὰ τὸν κυδερνήσουν εἶχε φτάσει στὴ στεριά, αὐλάκωσε. ὁ καλὸς σου βαθεῖα τὴν ἄμμο κ' ἔγειρε μὲ τὰ παννιὰ ἀνοιχτά.

Ὁ ἔμπορος τίποτα δὲν εἶχε πάρει χαμπάρι.

— Ξυπνᾶτε μωρὲ τὸ γρουσουζή, ἀπ' τὴν κάμαρα, ἐφώναζε ὁ Τσαλίκας, ποῦ ἔρχονταν κολυμπώντας. Μὲ χαντάκωσε ὁ μαγαρισμένος μὲ τὰ κλάμματά του.

Ἀλλὰ δὲν εἶταν ἀνάγκη νὰ πειραχτῇ κανένας γι' αὐτό, τὸ τρακάρισμα κ' οἱ φωνὲς εἶχαν ξυπνήσει ἐπιτέλους καὶ τὸν κύρ Γεώργη, ὁ ὁποῖος ἅμα ἄρχισε νὰ ξεθαμπώνη τὸ μυαλό του, καὶ συμπέρανε πὼς δὲ θάχε μείνει οὔτε μιὰ στάμνα γερὴ στ' ἄμπάρι, καὶ πὼς ὅλα τὰ ὄνειρά του σδύσανε μὲ μιὰς, ἄρχισε νὰ σκούζη καὶ νὰ τραβάη τὰ μαλλιά.

— Σκασμὸς γρουσουζή, εἶπε μὲ θυμὸ ὁ Τσαλίκας σὰν βγῆκε πιά ἀπ' τὸ νερὸ καὶ τινάζοντανε σὰ βρεμμένος σκύλος. Δὲ στάλεγα;

Τὸν ἔμπορα τὸν ἄγγιξε ὡς τὴν καρδιά ἡ προσβολή. Καταστράφηκε ὁ ἄνθρωπος, νὰ τὸν βρίζουν κιόλας; Ἄ! αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ἀνεχτῇ. Ἐγύρισε λοιπὸν καὶ φώναζε κατὰμουτρα τοῦ Τσαλίκας:

— Ἐγὼ μωρὲ γρουσουζής; ἢ ἐσύ ποῦ φίλητες μπροστὰ στὰ μάτια μου τὴ Λαμπάδαινα, χήρα γυναικα! Ἄντε τώρα νὰ τὰ ξεμπερδέψης μὲ τὸ κουδέρνο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΑΝΤΡΙΠΣ

ΛΟΥΛΟΥΔΙΝΗ ΠΟΡΦΥΡΑ

Ἀνάμεσα ἀπ' τὰ μεταξένια
τὰ κρύσια τῶ ματιῶ σου, ὦ τὰ φῶτα!
τὰ φῶτα ἐκεῖνα τὰ μενεξεδένια,
ποῦ ἐσὺ θωρεῖς μου περισσά,
ὥπως στὸ ρόδο τὰ χρυσὰ
φιλιὰ χαρίζει ὁ ἥλιος.
Μέσ' στὴ ζωὴ μου,
σὰ σιτὴ δροσιὰ τοῦ ἀνθοῦ ἔνα πεταλούδι
ἔλα καὶ λούσου,
νὰ χαϊδεύει με τὸ χνούδι
τοῦ ρόδινου χαμόγελού σου
κ' ἔτσι μαζί νὰ νυθοβόλῃσουμε.
Καὶ σὰ φυλλορροήσουμε
θιανά στολίσουμε τὰ χῶματα
μὲ μιὰ λουλούδινη πορφύρα

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΧΙΝΟΠΩΡΟ

Σκέλεθρα τὰ κλαδιά... κ' εἶναι σὰ χέρια
σὲ στάση ἀπελπισιάς κ' εἶναι ξερά
κ' εἶναι σὰν ἄρπες ποὺ ἀπαλὰ τ' ἀγέρια
κρούουν γιὰ νὰ θορνήσουν μιὰ χαρά!

Κ' εἶναι ἡ ζωὴ φευγάτη κι' ὅλα ρέθουν
κ' εἶναι ἡ αὐγὴ σὰν ὄνειρο θολή
κι' ὅλο οἱ νεράιδες τοῦ νοτιά χορεύουν
κι' ἄγια εἶναι ἡ θλίψη γύρω, σιωπηλή.

Σκέλεθρα τὰ κλαδιά κι' ἀποκοιμίζον
τοὺς ἥσκιους τοὺς στὰ βάθη τῶν νερῶν,
καὶ πέρα οἱ νεραϊδόκηρες τονίζουν
τὴν προβοδία τῶν φύλλων τῶν νεκρῶν!

ΔΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ

Σ' ἄμμο καφτὴ τὰ πόδια τοὺς πατοῦνε
ἄσπρα κοριμὰ χυτά, σὰ λαξεμένα
σὲ μάρμαρο Πεντέλης, διηρασμένα
δροσιὰν ἀπὸ τὴ θάλασσα ζητοῦνε.
Καὶ πέφτουν μέσ' στὸ κύμα καὶ ρουτοῦνε,
καὶ μὲ φιλιὰ μοσχῶτα ἀφρολουσιμένα
τὰ δέχονται τὰ γαλαξοβαμμένα
νερά, ποὺ λάμψες ἄστρινες πετοῦνε..
Μέσα στὰ φέγγη μέσ' στὴ γαλανάδα
τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν κυμάτων
πόσο ὁμορφὴ σφαντάς, ὦ θεῖα γυμνάδα
— τῶν πλιστικῶν κοριμῶν τῶν γιοματῶν
ποῦ μέσ' στὴ φύση ἐλεύτερα τρυφοῦνε
κι' ὡς τὴν ἡνυχὴ τὸ φῶς γλυγοροφοῦνε!...

ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΑ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΥ ΡΗΜΑΣΕ

Ούτε στο Βέλγιο περα κι' ούτε στη Γαλλία
Κι' ούτε σε μια μεριά κι' ούτε σε μια ἄλλη χώρα
Δε θαβρεῖς τὴν τραγὴ, πανωριανὴ ἐκκλησία
Ποῦ τὸν κακὸν πολέμου ρημάξεν ἡ μοῖρα

Μεζ στὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, μεζ στα τρισεβὰ του
Βαγγελία, θημιὰτα, σταυροί, χρυσίμια, ἀσημιὰ
Καὶ δισκοποτήρα, κι' εἰκόνες ἀγίες —κατον!
Βαθιά μεζ στὴν καρδιά μας τὰ τρανὰ συντριμιά ..

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ